

Conferència de la Comissió Sectorial Europa XXI

“L’acció exterior i la Unió Europea al nou Estatut”

(Barcelona, 13 de juny de 2005)

Hola, molt bona tarda a tothom.

Avui la Sectorial Europa XXI ens reunim per primera vegada per parlar de la proposta d'Estatut que està elaborant el Parlament de Catalunya per iniciativa del govern tripartit encapçalat pel nostre president Paqual Maragall. I, en concret, avui **parlarem dels aspectes d'aquesta proposta de nou estatut que fan referència a l'acció exterior de Catalunya i a la Unió Europea.**

Com que tenim el plaer de poder comptar amb la diputada del Grup Socialista- Ciutadans pel Canvi al Parlament de Catalunya, Lúdia Santos que, com a membre de la Ponència redactora de la Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, coneix perfectament com ha anat el procés d'elaboració de la proposta, jo **em limitaré a destacar les principals novetats que aquesta proposta integra en relació a la situació anterior.**

És evident que **25 anys després de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya que encara tenim actualment, la situació política tant a Catalunya, a l'Estat Espanyol, a la Unió Europea com a nivell internacional ha canviat** radicalment.

Al 89, Espanya feia poc que havia entrat a Unió Europea –aleshores, Comunitat Europea-. Catalunya es trobava sota un **govern de Convergència i Unió (CiU)** que durant 23 anys de govern mai va tenir cap intenció de reformar l'Estatut. **Espanya vivia els primers anys de democràcia** sota el govern de Felipe González en un context caracteritzat per una extrema necessitat de reformes i encara d' una certa inseguretat. I el **món, si bé començava a notar els efectes de la globalització**, es trobava lluny de l'alt grau d'interdependència que caracteritza el sistema internacional avui dia, i que enllaça tant les economies, la seguretat – sòcio econòmica, militar i mediambiental-, com els sistemes polítics dels diferents països del món.

Partim, doncs, d'una **situació totalment diferenciada de la de fa 25 anys** i que va donar lloc a l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Avui dia, **la tendència d'integració regional dels països en organismes supranacionals és creixent per fer front als reptes que planteja la globalització.** Posant en comú els mercats i altres regles comercials i fins i tot monetàries com és el cas de la Unió Europea (UE), els Estats

aconsegueixen un major pes en el mercat mundial, imprescindible per millorar la salut de les seves economies.

La liberalització del comerç internacional també planteja noves necessitats: polítiques de suport a la productivitat, la competència, la formació i la innovació són altament positives i convenients per no perdre “pistonada” davant les deslocalitzacions dels processos productius derivades de la creixent competitivitat d'economies emergents i de països en vies de desenvolupament que competeixen amb mà d'obra barata i baixos costos productius (i que sovint vulneren les normes jurídiques internacionals, fomentant el “dumping” social i mediambiental).

En aquest nou context, doncs, **les regions com Catalunya han perdut sobirania a favor d'aquests nous ens regionals –en el nostre cas, la Unió Europea-, i les nostres regles de joc han de reflectir aquesta nova realitat i preveure nous instruments per garantir una efectiva governança en base a les nostres competències i responsabilitats.**

Per tant, **la proposta de nou Estatut d'Autonomia de Catalunya pretén superar les limitacions anteriors i recull nombroses disposicions adaptades als nous temps.**

En el marc de les **relacions de la Generalitat amb la Unió Europea**, la proposta estableix que **la Generalitat participa en els afers relacionats amb la UE que afectin les competències o els interessos de Catalunya mitjançant al representació davant del Consell** i els grups de treball, així com en els organismes i procediments que puguin crear-se per tal de controlar l'efectivitat del principi de subsidiarietat.

En relació a la **participació de Catalunya en els tractats originaris:** · **La Generalitat ha d'ésser informada pel Govern de l'Estat de les iniciatives de revisió dels tractats originaris i fundacionals de la UE**, i dels processos de negociació i aprovació subsegüents.

· **El govern de l'Estat incorpora representants de la Generalitat a les delegacions espanyoles que participin en els processos de revisió dels tractats originaris i en l'adopció dels nous.**

En relació a la **participació de Catalunya en la formació de les posicions de l'Estat:**

· **La Generalitat participa en la formació de les posicions de l'Estat davant les institucions i organismes de la Unió, especialment en el Consell de Ministres, ens els afers relatius a les competències o als interessos de Catalunya, de manera autònoma i específica.**

· **I la posició expressada per la Generalitat serà determinant o vinculant per a la formació de la posició estatal quan afecti les competències exclusives i haurà de ser també tinguda en compte per l'Estat quan afecti la resta de competències.**

Pel que fa als **fons europeus**, correspon a la Generalitat la seva gestió en matèries de la seva competència, i en serà responsable. En el cas que els fons europeus no es puguin territorialitzar, la Generalitat participaria en els òrgans o procediment de distribució, tenint una **participació determinant per l'Estat en cas que els fons afectin l'exercici de competències exclusives.**

El Parlament de Catalunya podrà establir relacions amb el Parlament Europeu, i haurà de ser consultat i s'haurà de pronunciar prèviament sobre les propostes legislatives europees. El seu dictamen serà vinculant en cas d'afectació de competències exclusives de la Generalitat.

Pel que fa al Tribuna de Justícia, el govern de la Generalitat pot instar al Govern de l'Estat i al Comitè de les Regions a iniciar-hi accions en defensa d'interessos legítims i competències de la Generalitat.

Igualment, la Generalitat pot establir una delegació davant les institucions de la UE, com és la Delegació de la Generalitat a Brussel·les: el Patronat Català Pro Europa.

Es constituiria el territori de Catalunya com a circumscripció pròpia per a les eleccions al Parlament Europeu, i una comissió mixta d'afers europeus - integrada per igual nombre de representants de l'Estat i de la Generalitat- per facilitar la cooperació en l'àmbit de la participació en els afers europeus que afectin Catalunya.

En el marc estricte de l'acció exterior –fora, per tant, de la UE-, la proposta d'Estatut estableix que la Generalitat impulsa la projecció de Catalunya a l'exterior i promou els interessos en aquest àmbit. Per això, ha d'establir delegacions o oficines de representació a l'exterior, com les que ja existeixen a nombrosos països del món.

Pel que fa als tractats i convenis internacionals, la Generalitat ha de ser informada prèviament pel Govern de l'Estat sobre els processos de negociació de tractats i convenis internacionals quan afectin els interessos o competències de Catalunya, i ha de participar en els processos de negociació, amb un informe vinculant quan es tracti de competències exclusives. La Generalitat també pot demanar al Govern de l'Estat la subscripció de convenis o tractats i sol·licitar l'autorització de l'Estat per signar-ne en nom del Govern en l'àmbit de les seves competències. La Generalitat també pot promoure la cooperació amb les regions europees amb què comparteix interessos econòmics, socials i culturals, com pot ser el cas de l'Euroregió.

I pot desenvolupar programes de cooperació al desenvolupament, així com participar directament o a través de la delegació estatal en els organismes internacionals competents en matèries d'interès rellevant per a Catalunya.

Una comissió mixta d'afers europeus -integrada per igual nombre de representants de l'Estat i de la Generalitat- per facilitar la cooperació en l'àmbit de l'acció exterior que afecti especialment Catalunya, ha de debatre les qüestions que plantegin les parts en aquest àmbit, resolent les discrepàncies que sorgeixin.

En el marc de les Comunitats catalanes a l'Exterior, la Generalitat ha de fomentar els vincles socials, econòmics i culturals amb aquestes comunitats i els ha de prestar l'assistència necessària. Amb aquesta finalitat, el nostre Govern pot formalitzar acords de cooperació amb institucions dels territoris on es troben aquestes comunitats.

Finalment, en relació a la llengua catalana, la llengua pròpia i oficial de Catalunya, juntament amb el castellà, la Generalitat ha d'emprendre accions necessàries per al reconeixement de l'oficialitat de la llengua catalana davant la Unió Europea i per a la presència i

utilització de la llengua catalana en els organismes internacionals i en els tractats internacionals de contingut cultural o lingüístic.

Així doncs, **si la proposta de nou Estatut tira endavant, Catalunya estarà més preparada que mai per afrontar els reptes de la globalització i de la governança europea, en els quals avui té buits jurídics importants.** Però per què ens ho expliqui amb més detall, tinc el plaer de **donar la paraula a la Lídia Santos.**

Moltes gràcies,

Maria Badia i Cutchet

Secretària de Política Europea i Internacional del PSC.

Diputada al Parlament Europeu.